

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

№2

2026
fevral

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari
08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 924 sahifa.
2026-yil, fevral

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afarovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Botirali Roxataliyevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Pardaev Umidjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellash
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK

Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

RIVOJLANGAN MAMLAKATLAR BANKLARIDA RISK-MENEJMENTNING TASHKILIY MODELLARI.....	26
Madaminov Bekzod Allayarovich	
“HUDUDGAZTA’MINOT” AJ DA AMALGA OSHIRILGAN LOYIHALAR SAMARASI	32
Shukurillaev Jahongir Botir o’g’li	
HARBIY XIZMATCHI AYOLLARNING MAXSUS KIYIM SIFATIGA QO’YILADIGAN DASTLABKI TALABLARNI SHAKLLANTIRISH	37
Abduraxmanova N.D., Mirtolipova N.X., Nasirullayeva G.S.	
СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ПРОБЛЕМЫ НЕСПЕЦИФИЧЕСКОГО ЯЗВЕННОГО КОЛИТА У ДЕТЕЙ	42
Закирова Бахора Исламовна, Каримов Достон Рустам угли	
ОЦЕНКА ВОЗДЕЙСТВИЯ ФИСКАЛЬНЫХ И КРЕДИТНЫХ ИНСТРУМЕНТОВ НА РЫНКИ ВЫСОКОЛИКВИДНОЙ ПРОДУКЦИИ И ЕСТЕСТВЕННЫХ МОНОПОЛИЙ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН.....	48
Бекзод Умматов	
ТРАНСФОРМАЦИЯ СИСТЕМ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВИЗАЦИИ: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ ЭКОНОМИКО-СТАТИСТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА.....	55
Вахидов Азизжон Саиджонович	
SUG’URTA FAOLIYATIDAGI MOLIVAVIY RISKLAR: BAHOLASH VA MINIMALLASHTIRISH STRATEGIYALARI	58
Xalikulova Shirin Utkir qizi	
“ANDIJONDONMAHSULOT” AJ MISOLIDA XARAJATLARNING STRATEGIK BOSHQARUV HISOBI: AMALIY TAHLIL VA TAKOMILLASHTIRISH TAVSIYALARI	62
Xayitboyeva Laylo Oybekovna	
XORIJIY MAMLAKATLARNING NORASMIY IQTISODIYOT DARAJASINI PASAYTIRISHDAGI TAJIRIBASI	66
Alimardonov G’ayratjon Nuraliyevich	
XO’JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA BARQARORLIK HISOBOTLARI AUDITINI SHAKLLANTIRISH	72
Xolikov Ravshan Anvar o’g’li	
PUL - KREDIT SIYOSATINING TRANSMISSION MEXANIZMINI RIVOJLANTIRISH	76
Obidova Zilola Ikromjon qizi	
HOMILADORLIK DAVRIDA AYOLLARDA UCHRAYDIGAN GESTOZLI KATARAL GINGIVITNI KOMPLEKS DAVOLASHNI OPTIMALLASHTIRISH	81
Nomurodova Farangiz Lazizovna	
AGRAR KORXONALARDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHDA INVESTITSIYA MEXANIZMLARINING IQTISODIY SAMARADORLIGI VA RIVOJLANTIRISH YO’NALISHLARI	87
Egamberdiyev Abdujabbor Xusanovich	
YOSHLAR TADBIRKORLIGI VA KICHIK BIZNES IQTISODIYOTINI TA’MINLASHDA INFRATUZILMALARDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI	92
Mirzatov Baxtiyor Toxirovich	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARI FAOLIYATINI BAHOLASH METODOLOGIYASINING MAZMUNI VA TAMOIYILLARI	96
Mavrulov Ravshan Nematjonovich	

УПРАВЛЕНИЕ ИНФОРМАЦИОННЫМИ КОММУНИКАЦИЯМИ В ПРОЕКТАХ	101
Носирова Гулираъно Абдулазиз кизи	
DAVLAT BUDJETI JARAYONIDA MONITORING VA MOLIVAVIY NAZORATNI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	107
Yax'yayeva Dilfuza Bagdatovna	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA KICHIK KORXONALAR RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	111
Axmedov Sanjar Temur o'g'li	
RAQAMLI MOLIVA TEXNOLOGIYALARI EVOLYUTSIYASINING ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI VA YUZAGA KELISHI MUMKIN BO'LGAN XATARLAR TAHLILI	117
Ko'chimov Jahongir Shuxrat o'g'li	
GAZ VA GAZ KONDENSATINI YIG'ISH VA TAYYORLASH TIZIMLARI UCHUN ZAMONAVIY LOYIHALASH USULLARI TAHLILI	123
Abdirazakov Akmal Ibragimovich Namozov Og'abek Maxmud o'g'li	
AGILE PROJECT MANAGEMENT IN THE DIGITAL ERA: STRATEGIES, FRAMEWORKS, AND BEST PRACTICES FOR SUCCESS	128
Utkirova Maftuna Murodjon qizi	
O'ZBEKISTON EKSPORTYOR KORXONALARINING YANGI BOZORLARGA CHIQUISHIDA FAOL MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISH HOLATI VA MUAMMOLARI	134
Baqoyev Sunnatillo Burxon o'g'li	
TADBIRKORLIK FAOLIYATIGA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	139
Salaydinov Shodiyor Nizom o'g'li	
TO'QIMACHILIK SANOATIDA INVESTITSION LOYIHALARNI BOSHQARISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY JIHATLARI	144
Qurbonov Jasurbek Pozilovich	
OPTIMIZATION OF ROADSIDE AUTO CAMPING SITES (REST AREAS) ON HIGHWAYS USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE: INFRASTRUCTURE GAPS AND CORRIDOR-BASED EVIDENCE FROM UZBEKISTAN	150
Akramov Akbarjon Akmal ugli	
QURILISH KORXONALARIDA INNOVATSION MARKETING YONDASHUVLARINING AHAMIYATI	156
Aminov Abbas Mo'minboy o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA AHOLI ISH BILAN BANDLIGI SAMARADORLIGINI IFODALOVCHI KO'RSATKICHLAR	160
Abdusaidov Akmal Abduvaliyevich	
MINTAQADA XUSUSIY TIBBIYOT MUASSASALARIDA MARKETING STRATEGIYASI	165
Yakubov Temur G'anibekovich	
AHOLI DEMOGRAFIK JARAYONLARINI IFODALOVCHI STATISTIK KO'RSATKICHLAR TIZIMI	169
Siroj Zarina Rustambekovna	
AXBOROT MAHSULOTLARI BIZNESINING YAIM VA BANDLIKKA TA'SIRI: EKONOMETRIK TAHLIL	176
Abdullayev Abdulla Fayzulla o'g'li	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMINI IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI	181
Ziyodullayev Qahramon	
ЭНЕРГОЭФФЕКТИВНОСТЬ: ПОЛЬЗА ДЛЯ ЭКОНОМИКИ И ЭКОЛОГИИ	185
Хамдамова Гавхар Абсаматовна	
O'ZBEKISTONDA EKSPORTNI RAG'BATLANTIRISHNING MOLIVAVIY VOSITALARI VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISHNING ASOSIY YO'NALISHLARI	191
Mamatov Baxodir Quldoshovich	

KO'P QIRRALI VALLARNING SHAKLLANTIRISH METODLARI VA USULLARINI TAHLIL QILISH	197
<i>Xasanov Bobirmirzo Maxmudali o'g'li, Valixonov Dostonbek Azim o'g'li, Alibekov Rasulbek Qanotbek o'g'li</i>	
MINTAQA SANOATINING TARKIBIY TRANSFORMATSIYASI VA UNNING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRINI EKONOMETRIK MODELASHTIRISH	205
<i>Abdinazarov Xusan Shaymanovich</i>	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA SUG'URTA BOZORINING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH	209
<i>Nomozova Qumri Isoyevna</i>	
XALQARO STANDARTLAR TALABLARI ASOSIDA AUDITORLIK TEKSHIRUVINI TASHKIL ETISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	216
<i>Akromov Shohrux Shuhrat o'g'li</i>	
QASHQADARYO VILOYATIDA XIZMATLAR SOHASINING RIVOJLANISHNI TARTIBGA SOLISH TIZIMI	221
<i>Achilova Firuza Kurbanovna</i>	
BANK MENEJMENTIDA INKLYUZIV MOLIYALASHTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI, TAMOIYILLARI VA STRATEGIK AHAMIYATI	225
<i>Rajabov Oybek Panjievich</i>	
MINTAQADA OLIY TA'LIM TIZIMINING ISHSIZLIK DARAJASIGA TA'SIRINI EKONOMETRIK MODELASHTIRISH	229
<i>Rustamov Jasurbek Ravshanbek o'g'li</i>	
MAISHIY XIZMATLAR SOHASIDA INNOVATSION KLASSTER MODELINI JORIY ETISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	235
<i>Normurodova Zebo Eshmaxmatovna</i>	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA INVESTITSiya FAOLIYATINI BOSHQARISH	240
<i>Xatamov Nurbek Ochilidievich, Sharifi Abdul Fatah</i>	
MOLIYAVIY REJALASHTIRISHNING AMALDAGI MUAMMOLARI VA ULARNI YECHIMI YUZASIDAN TAKLIFLAR	245
<i>Pardayev Jamshid Muzaffarovich</i>	
TIJORAT BANKLARI LIKVIDLIK RISKLARINI BAHOLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	251
<i>Sulaymanov Samandarboy Adhambek o'g'li</i>	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARIDA RISKLARNI BOSHQARISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH	257
<i>Karimov Shohruh Boydulla o'g'li</i>	
"O'ZBEKISTON TEMIR YO'LLARI" AKSIYADORLIK JAMIYATINING HISOBOTLARINI XALQARO STANDARTLARGA TRANSFORMATSIYA QILISH	262
<i>Astanov Zafar Murodillayevich</i>	
QARAMA-QARSHI AYLANUVCHI IKKI ROTORLI SHAMOL TURBINASINING MATEMATIK MODEL	266
<i>Pirmatov Nurali Berdiyevich, Bekishev Allabergen Yergashevich, Saodullayev Abror Saypullayevich, Qurbonov Najmiddin Abduxamidovich</i>	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA KICHIK VA O'RTA BIZNESNI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING INSTITUTIONAL VA INVESTITSION MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	272
<i>Norboyev Sarvar Azodovich</i>	
O'ZBEKISTONDA TRANSPORT SOHASIDA FAOLIYAT YURITAYOTGAN TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING IQTISODIY AHAMIYATI	277
<i>Jaloliddinov Anvar Jaloliddin o'g'li</i>	
ANALYSIS OF UZBEKISTAN'S MAIN ECONOMIC INDICATORS AND GDP GROWTH	283
<i>B. Beknazarov</i>	

SOTISH JARAYONIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR VA MARKETING TADQIQOTLARINING INTEGRATSIYASI	288
Abduxalilova Laylo Tohtasinovna	
ПРИМЕНЕНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В АУДИТЕ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ: ГЛОБАЛЬНЫЙ И УЗБЕКСКИЙ КОНТЕКСТ	294
Мегноров Алмардон Абдирахмонович	
RISK MANAGEMENT STRATEGIES IN UNCERTAIN ECONOMIC ENVIRONMENTS: A GLOBAL COMPARATIVE STUDY	302
Nigmatova Malika	
OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MOLIVAVIY BARQARORLIKNI TA'MINLASHNING NAZARIY ASOSLARI.....	307
Hamrayev Maqsudjon Saidaxmadovich	
BARQAROR RIVOJLANISHNI TA'MINLASHDA AHOLI BANDLIGINI OSHIRISH MASALALARI	311
Mamajonova Gulbaxor Toxirjon qizi	
АВТОМАТИЗАЦИЯ АУДИТОРСКИХ ПРОЦЕДУР НА ОСНОВЕ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ И МЕЖДУНАРОДНЫХ СТАНДАРТОВ: ВЛИЯНИЕ НА КАЧЕСТВО АУДИТОРСКИХ ЗАКЛЮЧЕНИЙ	316
Киличева Ф.Б.	
MAISHIY TEXNIKA EKSPORTIDA YASHIL IQTISODIY SAMARADORLIKNI BAHOLASHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI	320
Kushmanova Mahbuba	
GAZ TA'MINOTIDA YO'QOTISHLARNI KAMAYTIRISHNING IQTISODIY ASOSLARI	324
Xamidov Xayriddin Faxritdinovich	
DAVLAT AKTIVLARINI XUSUSIYLASHTIRISHNING MINTAQA IQTISODIY RIVOJLANISHIGA TA'SIRINI BAHOLASH (QASHQADARYO VILOYATI MISOLIDA).....	329
Sharapov Farrux Shomuratovich	
КРИТЕРИИ ОТБРАКОВКИ ЭКСТРУЗИОННЫХ АЛЮМИНИЕВЫХ ПРОФИЛЕЙ ГРУППЫ ALMGSI ПО МАКРОСТРУКТУРНЫМ ПРИЗНАКАМ В ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ УСЛОВИЯХ	333
Ибрахимов Фаррухжон Фарходович	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA DEBITORLIK QARZLARI VA FAKTORING OPERATSIYALARI HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH	336
G'oziyeva Mokhira Rustamovna	
KULTIVATOR YUMSHATKICH PANJALARI O'TMASLANISH DARAJASINING ISH KO'RSATKICHLARIGA TA'SIRI	345
Quvondiqov Yoqub Tursunbaevich, Nuraliyev To'liq Alimardanovich	
SANOAT KORXONALARINI BOSHQARISHDA INNOVATSION STRATEGIYANI RIVOJLANTIRISH BO'YICHA XORIJIY TAJRIBALAR	352
To'g'onov Ibroximxo'ja	
TMK KORXONASI SHAROITIDA R6AM5 MARKALI TEZKESAR PO'LATDAN TAYYORLANGAN PARMA UCHUN TERMIK ISHLOV BERISH REJIMI	358
Djalalova Sevara Toxtamuratovna	
РОЛЬ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В РАЗВИТИИ ИНКЛЮЗИВНОГО ОБРАЗОВАНИЯ	362
Шоев Алим Халмуратович	
TRANSFORMATSIYA VA XUSUSIYLASHTIRISH OMILLARINING BANK SAMARADORLIGI KO'RSATKICHLARIGA TA'SIRI	367
Umirzoqova Aziza Olim qizi	
SANOAT KORXONALARIDA INNOVATSION BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISH	372
Ismatov Raxmatilla Oltinovich	
RAQAMLI TO'LOV TIZIMLARI TADBIRKORLIK SAMARADORLIGINI OSHIRISH OMILI SIFATIDA.....	376
Yoqubjonov Ibrohim G'olibjon o'g'li	

BANK TIZIMIDAGI AKTIVLARINING UNUMDORLIGINI OSHIRISH BO'YICHA STRATEGIK YONDASHUVLAR	379
Sadikov Q.M.	
СЦЕНАРНОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ ПОВЫШЕНИЯ ЭНЕРГОЭФФЕКТИВНОСТИ ОТРАСЛЕЙ ЭКОНОМИКИ УЗБЕКИСТАНА В УСЛОВИЯХ НЕОПРЕДЕЛЁННОСТИ И СТРУКТУРНЫХ ПРЕОБРАЗОВАНИЙ	383
Муслимова Ф.С., Хашимова Н.А.	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TIBBIY XIZMATLARNI TAQDIM QILISHNING INNOVATSION YONDASHUVLARI	390
S.M. Raximova	
YANGI O'ZBEKISTONDA OLIY TA'LIM MUASSASALARI AXBOROT-RESURS MARKAZLARI FAOLIYATINI STRATEGIK BOSHQARISH MODELI	395
Qurbanova Muazzam Fazliddinova	
IQTISODIYOTNING TRANSFORMATSIYALASHUVI JARAYONIDA INVESTITSION KREDITLASHNING TAHLILI	399
Tuxsanov Eldor Dilmurod o'g'li	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA EKSPORTNI RAG'BATLANTIRISH MASALALARI	404
Abdug'aniyev Murodjon Shavkat o'g'li	
XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARNING INNOVATSION FAOLIYATINI INVESTITSİYALAR YORDAMIDA QO'LLAB-QUVVATLASH	408
Baxriddinov Nodirbek Zamirdinovich	
FRANSUZ TILIDA FE'L SEMANTIKASINING KO'PMA'NOLILIK VA BIRMA'NOLILIK ASPEKTLARI	412
Jo'rayeva Malohat Muhammadovna, Bekmetova Munisa Karimbayevna	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASIDA ASOSIY KAPITALGA KIRITILGAN INVESTISIYALARDA CHET-EL INVESTISIYASI VA KREDITLARINI ROLI	418
Sultanov Anvar Abdullaevich	
INSON QON TOMIRLARINING TARMOQLANISHINI L-SISTEMALAR ASOSIDA HOSIL QILISH ALGORITMNI ISHLAB CHIQUISH	423
Boliyeva Dilrabo Nurbek qizi	
YASHIL IQTISODIYOT LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISHDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK (DXSH)NING AHAMIYATI	429
Ergashev Axmadjon Maxmudjon o'g'li	
NAMANGAN VILOYATIDA TURIZM SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING STRATEGIK YO'NALISHLARI	434
Otayor Usmonaliyev	
TIJORAT BANKLARIDA VALYUTA ARBITRAJI VA UNING MOHIYATI	440
Yaxyayev Ziyodilla Lutfullayevich	
TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN ALOQA SOHASINI MOLIYALASHTIRISHNING NAZARIY JIHATLARI	443
Mirzaraximova Aziza Azimdjanovna	
DON VA UN MAHSULOTLARINI QAYTA ISHLASH KORXONALARIDA MARKETING FAOLIYATINI BOSHQARISH XUSUSIYATLARI	450
Boyjigitov Sanjarbek Komiljon o'g'li	
SURXONDARYO VILOYATIDA TUXUM ISHLAB CHIQARISHNING JORIY HOLATI TAHLILI	454
Ismoilov Zuhridin Sayitqulovich	
ZAMONAVIY TURAR-JOY ME'MORCHILIGIDA MILLIYLIK VA AN'ANAVIYLIKNING O'RNİ VA AHAMIYATI	459
Toshniyozov Otabek Hakimovich	
MARKAZIY QIZILQUM FOSFORIT RUDALARIDAN QIMMATBAHO KOMPONENTLARNI KOMPLEKS AJRATISH TEXNOLOGIYASI	464
Eshonqulov Uchqun Xudaynazar o'g'li, Ruzibayeva Dildora Akramovna, Xushvaqtova Dilshoda Shavkat qizi	

BANKLARDA CHAKANA KREDITLASH JARAYONLARINI RAQAMLASHTIRISH TARTIBI	470
Axmedova Dilrabo Kurbondurdi qizi	
TADBIRKORLIK VA KICHIK BIZNESNI QO'LLAB-QUVVATLASHNING XALQARO MODELLARI HAMDA ULARNING AMALIY AHAMIYATI	476
Nodirbek Shavkatovich Mirzaaxmedov	
DAVLAT FUQAROLIK XIZMATIDA XOTIN-QIZLARNING BOSHQARUV KARYERASI: MOHIYATI, ZARURIYATI VA ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	483
Abduraxmonova Feruzabonu	
ASOSIY KAPITALGA INVESTITSİYALARNI MOLIYALASHTIRISHNING RIVOJLANAYOTGAN MAMLAKATLAR TAJRIBALARI	489
Xoshimov Sobir Murtazayevich	
QURILISH MATERIALLARI ISHLAB CHIQARUVCHI KORXONALARDA MARKETING FAOLIYATINING TASHKILIY TUZILMASINI OPTIMALLASHTIRISH	495
Uzakova Umida Ruziyevna	
OLIY TA'LIMNI MOLIYALASHTIRISH SAMARADORLIGI VA PROFESSOR-O'QITUVCHI-TALABA NISBATI O'RTASIDAGI IQTISODIY BOG'LIQLIK	502
Dusanov Salim Mamarasulovich	
МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ВНЕДРЕНИЯ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В СИСТЕМЫ AML: АНАЛИЗ ПРАКТИК ВЕДУЩИХ БАНКОВ И СТРАН СНГ	507
Рашидов Авазбек Рахимович	
BOJXONA TIZIMINI RAQAMLASHTIRISHDAGI MAVJUD MUAMMOLAR TAHLILI	516
Radjapova Latofat Sardorovna	
DEFORMATSIYALANUVCHAN STANDART CHIZIQLI QATTIQ (STANDARD LINEAR SOLID MODEL, SLS) MODEL ISHLAB CHIQISH VA SONINI TAHLIL QILISH	523
Ahmadov Ilhom Aktam o'g'li, Faxriddinova Rayhona Vahobjon qizi, Rustamova Ruxsora Kamtar qizi	
ВЛИЯНИЕ КЕРАМИЧЕСКИХ КОМПОЗИЦИОННЫХ ПОКРЫТИЙ НА ТЕПЛОВУЮ ЭФФЕКТИВНОСТЬ КАМЕННОГО ТЕПЛОАККУМУЛЯТОРА В СОЛНЕЧНО-АССИСТИРОВАННЫХ БИОГАЗОВЫХ УСТАНОВКАХ	530
Д.М. Жураханов	
O'ZBEKISTONDA ISLOMIY MOLIYA TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING KELAJAKDAGI IMKONIYATLARI	537
Akbarov Husniddinjon Mo'ysin o'g'li	
MAHALLIY BUDJETLARNI BOSHQARISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA OCHIQLIKNI KUCHAYTIRISH	544
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Normatov Joxongir Murodillayevich	
DON MAHSULOTLARI TARMOG'IDA ISHLAB CHIQARISH QUVVATLARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	548
Aipova Iroda Ikramovna	
BUXORO VILOYATI SANOATI ISHLAB CHIQARISHINING TARMOQ TARKIBI DINAMIKASI VA UNDAGI O'ZGARISHLAR TAHLILI	554
Toshov Mirzabek Hakimovich	
TEMIR YO'L TRANSPORTINING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH MEZONLARI	560
Nurxo'jayeva Xilola Hakimxo'jayevna	
СОВРЕМЕННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В УПРАВЛЕНИИ УГОЛЬНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТЬЮ НА ОСНОВЕ УСТОЙЧИВОСТИ ЭФФЕКТИВНОСТИ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА	568
Teshaboyev To'liqin Zakirovich, Muradov Botir Xayyat	
IQTISODIYOT TARMOQLARIDA SUV ISTE'MOLINING BOSHQARUVINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISHNING NAZARIY JIHATLARI	578
Karimov Anvarjon Muqumjonovich, Turg'unov Muhammadaziz Baxtiyorjon o'g'li	
SUV RESURSLARINI BOSHQARISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA MOBIL ILOVALAR ASOSIDA SAMARADORLIKNI OSHIRISH MEXANIZMLARI	584
Karimov Anvarjon Muqumjonovich, Uzakov Sirojiddin Djuraboyevich	

SUN'IIY INTELLEKT VA IQTISODIYOTNING O'ZARO ALOQADORLIGI	591
Sobirov Abdurasul Abdugafarovich	
IDENTIFICATION OF WEAVING STRUCTURES IN PILE FABRICS	596
Bahrom Baturovich Dautov, Bakhtiyor Yormakhmatovich Abduganiyev, Erkin Shamsiddinovich Rayxonov, Nazar Kilichov Bafoevich	
INNOVATIVE APPROACHES TO ENSURING FINANCIAL STABILITY IN COMMERCIAL BANKS	602
Otajanova Shahnoza Shuhratovna	
AXBOROT-RESURS MARKAZLARI FAOLIYATI VA OLIY TA'LIM SIFATI KO'RSATKICHLARI O'RTASIDAGI BOG'LIQLIK MASALALARI	608
Pirmedova Xayitgul Muxammedovna	
TIJORAT BANKLAR FAOLIYATIDA DAROMADLAR VA UNING AHAMIYATI	613
Kenjayev M.G'.	
MAJBURIYATLAR AUDITINING ASOSIY O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	618
Ergasheva Vasila Abdumajitovna	
MAMLAKATIMIZDA OLIY TA'LIM EKSPORT XIZMATLARI MOLIVAVIY NATIJADORLIGINI TA'MINLASHNI TAKOMILLASHTIRISH	623
Abdusattarova Dildora Bohodirovna	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINI MOLIVAVIY QO'LLAB-QUVVATLASHNING INSTITUTSIONAL MEXANIZMLARI TAHLILI	630
Djurayeva Lola Abdugabbarovna	
JAMOAT YO'LOVCHI TRANSPORTINI YO'NALISHLARDA HARAKATI MUNTAZAMLIGIGA TA'SIR KO'RSATUVCHI OMILLAR	635
Nazarov Anvar Aripovich, Siddiqov Beknazar Jumanazar o'g'li	
TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARINI RIVOJLANTIRISHNING TASHKILIIY-IQTISODIIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	643
Ismatullayeva Munisxon Bori qizi	
O'ZBEKISTONDA YAKKA TARTIBDAGI TADBIRKORLARNI SOLIQQA TORTISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH: 2026-YIL ISLOHOTLARI VA RAQAMLI MA'MURCHILIK	649
Yakubov San'atbek Ravshanbekovich	
ISHLAB CHIQARISH SANOATI CHIQINDILARIDAN LITIIY BIRIKMALARINI AJRATIB OLISHNING ZAMONAVIY TEXNOLOGIK YECHIMLARI	655
Eshonqulov Uchqun Xudaynazar o'g'li, Komilov Botir Asqar o'g'li	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARINING MOLIVAVIY RISKLARINI BAHOLASHDA MIQDORIIY USULLARDAN FOYDALANISH	663
Raximov Abduxalil Toshbotirovich	
JUN TOLASINI MAYDA VA YIRIK IFLOSLIKlardan TOZALASH TEXNOLOGIYASI VA USKUNALARINI TAKOMILLASHTIRISH	669
Omonturdiyev Ortiq Eshboyevich	
O'ZBEK VA FRANSUZ TILLARIDA KASB-HUNAR TA'LIMI TERMINLARINING SEMANTIK QIYOSIIY TAHLILI	673
Jabbarova Gulbahor Jumanazarovna	
GAZ BALLONLI AVTOMOBILLARDA RADIOTO'LQINLI UZATMALAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRILGAN TEXNIK NAZORAT TIZIMINING IQTISODIIY SAMARADORLIGINI BAHOLASH	677
Mirzayev Bahodir Nuritdinovich, Zulfiqorova Guldona Akbarjon qizi	
MINTAQANING TASHQI SAVDO AYLANMASINI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH USULLARI	682
G'oyibnazarov Muxammad Xamidbekovich	
IQTISODIIY TADQIQOTLARDA SO'ROV O'TKAZISH METODI VA UNING ANKETA HAMDA INTERVYU SHAKLLARINI QO'LLASH MASALALARI	687
Dusmuratov Radjabbay Davlatbayevich	

O'ZBEKISTONDA AUDITORLIK FAOLIYATI RIVOJLANISHI VA BIZNESDA MANFAATLAR UYG'UNLIGI.....	693
Sirojiddinov Ikromiddin Qutbiddinovich	
DAVLAT MOLİYASI VA BANK-MOLIYA INSTITUTLARINING IQTISODIY O'SISHDAGI O'RNI.....	698
Sayitbayev Shermirza Datkamirzaevich	
TRANSFORMATSIYALASHUV SHAROITIDA TIJORAT BANKLARI RESURS BAZASINI MUSTAHKAMLASH YO'NALISHLARI	703
Xolmatov Dilmurod Maxmudjonovich	
TIJORAT BANKLARINING RAQAMLI TRANSFORMATSIYASI: AN'ANAVIY BANKING TIZIMIDAN NEOBANKLARGA O'TISH MUAMMOLARI VA ISTIQBOLLARI	711
Shokirov Sardor Inotdullo o'g'li	
AVTOMATIK LOKOMATIV SIGNALIZATSIYA KODLARINI UZATISH VA DESHIFRATSIYALASH QURILMASI ISHINI TAHLIL QILISH VA DASTURIY TA'MINOTINI ISHLAB CHIQUISH.....	718
Raxmonov Bobomurod Baxtiyorovich, Qodirov Izzatjon Abrorjon o'g'li	
ФИНАНСОВАЯ МОДЕЛЬ УСКОРЕНИЯ РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ЭКОНОМИКИ В УЗБЕКИСТАНЕ ЧЕРЕЗ ОПТИМИЗАЦИЮ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПОДДЕРЖКИ СТАРТАП-ПРОЕКТОВ В ВУЗАХ	724
Касимова Наргиза Сабитджановна	
KORXONALARDA PUL OQIMLARINI BOSHQARISH SAMARADORLIGI VA MOLİYAVIY BARQARORLIK O'RTASIDAGI BOG'LIQLIK	729
Omonov Otajon Juraqulovich	
INVESTITSIYALAR VA INNOVATSION FAOLIYAT SAMARADORLIGINI BAHOLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHDA XORIJIY MAMLAKATLARNING ILG'OR TAJRIBALARIDAN FOYDALANISH YO'NALISHLARI	734
Gafurova Umida Fatixovna	
O'ZBEKISTONDA SOLIQ MA'MURCHILIGINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI HAMDA ULARNING YECHIMLARI BO'YICHA AMALGA OSHIRILAYOTGAN ISHLAR TAHLILI.....	740
Bekmetov Xursandbek Iloxamovich	
THE INTEGRATION OF TRADITION AND INNOVATION IN WOMEN'S ENTREPRENEURSHIP IN UZBEKISTAN: ECONOMIC MECHANISMS AND STRATEGIC APPROACHES	747
Narzullayeva Gulchehra Salimovna	
KO'TARILGAN TEMIR YO'L ESTAKADASIDA VAGONDAN KO'MIR TUSHIRISH JARAYONIDA CHANG TARQALISHINI BAHOLASH	757
Toshtemirov Inomjon Muqimjonovich, Xudayberganov Sakijan Kabildjanovich	
DUMKAR TIPIDAGI VAGONLARDAN YUKLARNI TUSHURISH VAQTIDA ULARNING AG'DARILISHINI OLDINI OLUVCHI TAKOMILLASHTIRILGAN QURILMANING ILMIY ASOSLARI.....	762
Yusupov Azizjon Qahramonovich, Normoxmatov Bekzodjon Shovkat o'g'li	
TEMIR YO'L STANTSİYALARIDA ARALASH POYEZDLAR HARAKATI UCHUN AVTOMATIK MARSHRUTNI SOZLASH USULI	769
Boltayev Sunnatillo Tuymurodovich, Raxmonov Bobomurod Baxtiyorovich, Kasimova Qamara Amonovna	
O'ZBEKISTON MAHSULOTLARINI XORIJIY BOZORLAR UCHUN TAYYORLASHDA FRANCHAYZING ASOSIDA NUFUZLI BRENDLAR BILAN HAMKORLIK VA QO'SHMA LOYIHALAR MEXANIZMINI ISHLAB CHIQUISH.....	777
Xodjayev Anvar Rasulovich	
AKSIONERLIK JAMIYATLARDA MOLİYAVIY INVESTITSIYALAR HISOB VA AUDITINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA YURITISH	783
Suyunov Yorqin Bekmurodovich	
INCREASING THE EFFICIENCY INDICATORS OF DIESEL ENGINES BY IMPROVING THE COOLING SYSTEM	789
Khushnaye Obid, Orakbaeva Guljakhon	

TRANSPORT SOHASIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK VA IQTISODIY O'SISH INTEGRATSIYALASHGAN YONDASHUV VA IMKONIYATLAR.....	794
Narziyev Umidjon Baxrillayevich	
TURISTIK-REKREATSION XIZMATLARNI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI.....	801
Usmanova Zumrad Islamovna	
МЕХАНИЗМ ФОРМИРОВАНИЯ И РЕАЛИЗАЦИИ УПРАВЛЕНЧЕСКИХ РЕШЕНИЙ В ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ ПРЕДПРИЯТИЯХ В РАМКАХ РИСК-МЕНЕДЖМЕНТА.....	806
Ахмедова Нилуфар Шукратовна, Курбонбекова Мохичехра Туробжоновна	
RAQAMLASHTIRISH SHAROITIDA SOLIQ MA'MURCHILIGI USLUBIYATINI TAKOMILLASHTIRISH.....	819
Umurzak Ablakulovich Radjabov	
AUDITORLIK TEKSHIRUVINI REJALASHTIRISHDA XAVF-XATARLARNI BAHOLASHNING INNOVATSION USULLARI VA ULARNI OPTIMALLASHTIRISH YO'LLARI.....	830
Saidova Sevaraxon Abdumo'min qizi	
RIVOJLANAYOTGAN MAMLAKATLAR SANOAT SEKTORIDA SIRKULAR BIZNES-MODELLARNI YASHIL MOLIYALASHTIRISH MEKANIZMLARI.....	834
Isamuxamedov Boxodir Baxramovich	
РОЛЬ ГОСУДАРСТВА В ОБЕСПЕЧЕНИИ УСТОЙЧИВОСТИ ЭКСПОРТНО-ОРИЕНТИРОВАННОЙ ИНДУСТРИАЛИЗАЦИИ.....	838
Бобоев М. Р.	
МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ УСТОЙЧИВО-ЦИФРОВОГО РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА И ВОЗМОЖНОСТИ АДАПТАЦИИ ПРАКТИК SMART TOURISM ДЛЯ КУЛЬТУРНО-ИСТОРИЧЕСКИХ РЕГИОНОВ (НА ПРИМЕРЕ БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ).....	844
Усманова Азиза Баходировна	
ENERGY MANAGEMENT STRATEGIES FOR HYBRID ELECTRIC VEHICLES: A COMPREHENSIVE REVIEW.....	849
Asretdinova L.J., Gulnora Sh.Y.	
PAKHTA-TO'QIMACHILIK KLASSTERLARIDA INVESTITSIYA FAOLIYATINI BOSHQARISH VA UNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	864
B.Q. Madartov	
SINXRON GENERATORNING O'Z-O'ZIDAN CHAYQALISH JARAYONINI TAHLIL QILISH.....	867
Bekishev Allabergen Yergashevich, Zayniyeva Oliyaxon Egamberdiyevna, Kurbonov Najmiddin Abduxamidovich, Samadov Ilyos Azamat o'g'li	
SUG'URTA SOHASINING IQTISODIY-HUQUQIY MOHIYATI VA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONLARI: NAZARIY ASOSLAR, MILLIY VA XORIJIY TAJRIBALAR.....	875
G'oziyeva Aziza Abdusalomovna	
YANGI O'ZBEKISTON – UCHINCHI RENESSANS: CHORVACHILIKDA XALQ VETERINARIYASI XIZMATI TARIXI.....	880
Sayfudinova Djamila Badridinovna	
TALENT DEVELOPMENT AS A DRIVER OF EMPLOYEE JOB SATISFACTION IN UZBEKISTAN'S PRIVATE SECTOR: A MIXED-METHODS STUDY.....	885
Farida Nishanova	
FOTO ELEKTR STANSIYALARI TOMONIDAN ELEKTR ENERGIYANI ISH LAB CHIQRISH HOLATI TAHLILI.....	893
Saidov Mash'al Samadovich	
OILAVIY TADBIRKORLIK TARAQQIYOTIDA XORIJIY TAJRIBA HAMDA UNDAN FOYDALANISH MEKANIZMLARI.....	900
Ermatov Nosir Toxirovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA QUYOSH FOTOELEKTR STANSIYALARINING HOLATI VA O'RNATILGAN QUUVATLARINI TAHLIL QILISH.....	907
Maxamadiyev Farrux Mirazimovich, Baratov Laziz Suyun o'g'li	

TIJORAT BANKLARINING XORIJIY KREDIT LINIYALARIDAN FOYDALANISH JARAYONIDA YUZAGA KELAYOTGAN MUAMMOLAR VA ULARNI BARTARAF ETISH YO'LLARI	912
Ayitboev Nodirbek Rashid o'g'li	
MINTAQALAR INVESTITSION SALOHİYATINI BAHOLASHNING INTEGRAL METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH VA UNI IJTIMOİY-IQTISODIY RIVOJLANISHGA TA'SIRI	916
Qobilov Anvar Eshpo'lotovich	
THE IMPACT OF CULTURAL FACTORS ON VOCATIONAL EDUCATION REFORM IN SAUDI ARABIA.....	923
Abdulmajeed Nabeel Azouz	
HUDUDLARNI IJTIMOİYIQTISODIY RIVOJLANISHDA YIRIK SOLIQ TO'LOVCHILARNI DIFFERENTIAL YONDASHUV ORQALI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI.....	929
Imanova Umida Baxtiyarovna	
INSON KAPITALI RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA MEHNAT BOZORI BARQARORLIGINI TA'MINLOVCHI OMIL SIFATIDA.....	934
Amanov Otabek Amankulovich	
DATA-DRIVEN BOSHQARUV MODELİ: NAZARIY ASOSLAR VA AMALIYOT	938
Bobxo'jayev Asliddin Muzaffarovich	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA IQTISODIY RESURSLARDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEZONLARI VA KO'RSATKICHLARI	943
Xasanov Axmadjon Shodiyarovich	
MAHALLA BOSHQARUVIDA MOLİYAVIY ERKINLIK VA IJTIMOİY BARQARORLIK O'RTASIDAGI BOG'LIQLIK	948
Karjavova Xurshida Abdumalikovna	
TIJORAT BANKLARINING INVESTITSION FAOLLIGINI OSHIRISHNING JORIY HOLATI VA O'ZGARISH TENDENSIYALARI TAHLILI	953
Dagarov Bekzod Muzaffar o'g'li	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHNING STRATEGIK YONDASHUVLARI	960
Siradjev Ilxom Toxirovich	

YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHNING STRATEGIK YONDASHUVLARI

Siradjev Ilxom Toxirovich

Qarshi davlat universiteti,
mustaqil tadqiqotchisi

Annotatsiya. Mazkur maqolada yashil iqtisodiyotga o'tishning strategik ssenariylari nazariy va amaliy jihatdan tahlil etiladi. Tadqiqotda global va mintaqaviy ilmiy yondashuvlar asosida yashil iqtisodiyotga o'tishning asosiy yo'nalishlari, xususan, past karbonli rivojlanish, resurs samaradorligini oshirish hamda institutsional islohotlarning ahamiyati yoritilgan. Shuningdek, xorijiy, MDH va O'zbekiston olimlari tadqiqotlari asosida turli rivojlanish variantlari qiyosiy tahlil qilinib, eng samarali ssenariylar aniqlangan. Tadqiqot natijalari yashil iqtisodiyotga o'tish jarayonida iqtisodiy, ekologik va ijtimoiy omillar o'rtasida muvozanatni ta'minlashga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: yashil iqtisodiyot, strategik ssenariylar, barqaror rivojlanish, past karbonli iqtisodiyot, resurs samaradorligi, ekologik xavfsizlik, yashil texnologiyalar, institutsional islohotlar, iqtisodiy transformatsiya, yashil o'sish.

Abstract. This article presents a theoretical and practical analysis of strategic scenarios for the transition to a green economy. Based on global and regional scientific approaches, the study outlines the key directions of this transition, including low-carbon development, enhanced resource efficiency, and the importance of institutional reforms. Furthermore, a comparative analysis of various development scenarios is conducted based on the research of foreign, CIS, and Uzbek scholars, identifying the most effective options. The findings contribute to maintaining a balanced integration of economic, environmental, and social factors in the transition to a green economy.

Keywords: green economy, strategic scenarios, sustainable development, low-carbon economy, resource efficiency, environmental security, green technologies, institutional reforms, economic transformation, green growth.

Аннотация. В данной статье теоретически и практически проанализированы стратегические сценарии перехода к «зеленой экономике». В исследовании на основе глобальных и региональных научных подходов раскрыты ключевые направления данного процесса, в частности низкоуглеродное развитие, повышение ресурсной эффективности и значимость институциональных реформ. Кроме того, на основе исследований зарубежных, стран СНГ и узбекских ученых проведен сравнительный анализ различных вариантов развития и определены наиболее эффективные сценарии. Результаты исследования направлены на обеспечение баланса между экономическими, экологическими и социальными факторами в процессе перехода к зеленой экономике.

Ключевые слова: зеленая экономика, стратегические сценарии, устойчивое развитие, низкоуглеродная экономика, ресурсная эффективность, экологическая безопасность, зеленые технологии, институциональные реформы, экономическая трансформация, зеленый рост.

KIRISH

Iqtisodiy rivojlanish jarayonida ekologik barqarorlikni ta'minlash, resurslardan samarali foydalanish va karbon chiqindilarini kamaytirishga qaratilgan muqobil rivojlanish yo'llari hamda variantlari tizimi strategik ssenariylar sifatida tushuniladi. Mazkur ssenariylar turli iqtisodiy, institutsional va texnologik sharoitlardan kelib chiqib ishlab chiqiladi hamda odatda pessimistik, bazaviy va optimistik variantlarda shakllantiriladi.

Ular orqali mamlakat yoki hududning yashil transformatsiyaga o'tish sur'ati, investitsiya hajmi, energiya samaradorligi, qayta tiklanuvchi energiya ulushi hamda ekologik ko'rsatkichlar dinamikasi prognoz qilinadi. Strategik ssenariylar qaror qabul qilish jarayonida risklarni baholash, resurslarni optimal taqsimlash va uzoq muddatli barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishning eng maqbul yo'lini tanlashda muhim metodologik vosita sifatida xizmat qiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Xorijiy ilmiy adabiyotlarda yashil iqtisodiyotga o'tishning strategik ssenariylari global ekologik o'zgarishlar, iqlim siyosati va iqtisodiy transformatsiya jarayonlari bilan uzviy bog'liq holda keng o'rganilgan. Xususan, *Intergovernmental Panel on Climate Change* olimlari tomonidan ishlab chiqilgan yondashuvlarda yashil iqtisodiyotga o'tishda "tezlik, chuqurlik va miqyos" omillarining ahamiyati asoslab beriladi [1]. Ushbu tadqiqotlarda barqaror rivojlanishga erishish faqat emissiyalarni kamaytirish bilan cheklanmasdan, iqtisodiy tizimlarni kompleks tarzda transformatsiya qilish va institutsional islohotlarni izchil amalga oshirish zarurligi ta'kidlanadi.

Shuningdek, *Shared Socioeconomic Pathways (SSP)* konsepsiyasi asosida ishlab chiqilgan ssenariylar yashil

iqtisodiyotga o'tishning turli variantlarini ifodalaydi. Jumladan, SSP1 barqaror rivojlanishga yo'naltirilgan "yashil yo'l" sifatida baholansa, SSP2 o'rtacha rivojlanish trayektoriyasini, SSP3 esa murakkab ekologik va iqtisodiy sharoitlar yuzaga kelishi ehtimoli yuqori bo'lgan ssenariyni aks ettiradi [2].

Amerikalik olim Paul Raskin va *Global Scenario Group* tadqiqotlarida yashil iqtisodiyotga o'tishning "Conventional Worlds", "Barbarization" va "Great Transition" kabi ssenariylari taklif etilgan bo'lib, ayniqsa "Great Transition" modeli barqaror va ekologik muvozanatli rivojlanishning eng maqbul shakli sifatida e'tirof etiladi [3].

Bundan tashqari, Organisation for Economic Co-operation and Development tadqiqotlarida "green growth" va "just transition" yondashuvlari ajratilib, yashil iqtisodiyotga o'tishda ijtimoiy tenglik, bandlik va iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash zarurligi ilmiy asosda yoritiladi [4].

MDH mamlakatlari olimlari tadqiqotlarida yashil iqtisodiyotga o'tish strategik ssenariylari asosan bosqichma-bosqich transformatsiya, past karbonli iqtisodiyotga o'tish va institutsional islohotlar asosida o'rganilgan. Xususan, Qozog'iston tajribasida ushbu jarayon institutsional tayyorgarlik, iqtisodiy modernizatsiya va ekologik barqarorlik bosqichlari orqali izchil amalga oshirilishi ko'rsatiladi [5].

Shuningdek, MDH olimlari tomonidan yashil iqtisodiyotga o'tishning asosiy yo'nalishlari sifatida energetik transformatsiya, resurs samaradorligini oshirish va yashil texnologiyalarni keng joriy etish ajratib ko'rsatilgan. Ushbu yondashuv iqtisodiy tizimni diversifikatsiya qilish va zamonaviy texnologik bazani shakllantirish muhimligini ko'rsatadi [6].

O'zbekistonlik olimlar tadqiqotlarida yashil iqtisodiyotga o'tish strategik ssenariylari davlat siyosati, institutsional islohotlar va resurs samaradorligini oshirish bilan bog'liq holda ko'rib chiqilgan. Jumladan, D. Faxriyev tadqiqotida yashil iqtisodiyotga o'tish uzoq muddatli strategik transformatsiya sifatida baholanib, uni bosqichma-bosqich amalga oshirish zarurligi ilmiy asosda yoritilgan [7].

B. A. Mirzayev tadqiqotlarida esa iqtisodiyotni "yashillashtirish" sektorlar kesimida tizimli islohotlarni amalga oshirish hamda yashil texnologiyalarni joriy etish orqali ta'minlanishi ko'rsatib berilgan [8].

Shuningdek, S. Shamiradova va hammualliflar tomonidan olib borilgan ilmiy ishlarda yashil iqtisodiyotga o'tish ko'p bosqichli ssenariy sifatida talqin qilinib, unda moliyalashtirish mexanizmlari va innovatsion texnologiyalarning roli alohida ta'kidlanadi [9].

Bundan tashqari, F. Mamatova tadqiqotida yashil iqtisodiyotga o'tish ekologik siyosat va iqtisodiy islohotlarning uyg'unlashuvi asosida amalga oshirilishi zarurligi asoslab berilgan [10].

Yuqoridagi ilmiy adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, yashil iqtisodiyotga o'tish turli ssenariylar asosida amalga oshiriladi va ularning samaradorligi iqtisodiy, ekologik hamda ijtimoiy omillar uyg'unligiga bog'liq. Eng maqbul yondashuv sifatida barqarorlikka yo'naltirilgan transformatsiya modeli e'tirof etilib, unda davlat siyosati, innovatsiyalar va institutsional mexanizmlar muhim rol o'ynaydi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda yashil iqtisodiyotga o'tish ssenariylarini o'rganishda tizimli va kompleks yondashuv qo'llanildi. Xorijiy, MDH va milliy tajribalar asosida taqqoslash hamda tahlil usullari orqali turli rivojlanish variantlari baholandi. Statistika va analitik usullar yordamida ekologik, iqtisodiy va ijtimoiy ko'rsatkichlar o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik aniqlashtirildi. Natijada eng samarali ssenariylarni belgilash va amaliy tavsiyalar ishlab chiqish imkoniyati yaratildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Yashil iqtisodiyotga o'tish strategik ssenariylarining asosiy maqsadi iqtisodiy o'sishni ta'minlagan holda ekologik xavfsizlikni mustahkamlash, karbon emissiyalarni kamaytirish, energiya samaradorligini oshirish va aholi farovonligini yuksaltirishdan iborat. Shu bilan birga, ushbu ssenariylar orqali hududiy va milliy darajada barqaror rivojlanishning uzoq muddatli strategik maqsadlariga erishish ko'zda tutiladi.

Birinchi bosqichda iqtisodiyotning ekologik va resurs salohiyati tahlil qilinadi, karbon chiqindilari darajasi, energiya iste'moli hamda texnologik rivojlanish holati baholanadi. Mazkur bosqich mavjud imkoniyatlarni aniqlash va strategik qarorlar qabul qilish uchun zarur analitik asosni shakllantiradi.

Ikkinchi bosqichda yashil iqtisodiyotga o'tishning ustuvor yo'nalishlari belgilanadi, ssenariylar (pessimistik, bazaviy, optimistik) ishlab chiqiladi va asosiy ko'rsatkichlar (KPI) tizimi shakllantiriladi. Shu bilan birga, resurslarni samarali taqsimlash va investitsiya siyosatining ustuvor yo'nalishlari aniqlashtiriladi (1-rasm).

1-rasm. Yashil iqtisodiyotga o'tish va barqaror rivojlanish modeli¹

1-rasm hududlarda barqaror rivojlanish modelini vizual tarzda ifodalovchi konseptual infografika bo'lib, unda yashil iqtisodiyotga o'tish orqali iqtisodiy o'sish, ekologik muvozanat va ijtimoiy farovonlikni ta'minlash g'oyasi aks ettirilgan. Rasm umumiy mazmuniga ko'ra "Triple Bottom Line" tamoyiliga asoslangan integratsiyalashgan rivojlanish modelini ifodalaydi.

Rasm markazida joylashgan daraxt tasviri barqaror rivojlanishning asosiy ramzi hisoblanadi. Daraxt ildizlari iqtisodiy, ekologik va ijtimoiy tizimlarning o'zaro bog'liqligini ifodalasa, uning tanasi va shoxlari rivojlanishning uzluksizligi hamda barqarorligini anglatadi.

Daraxt atrofidagi yashil hudud va tabiiy landshaft elementlari ekologik barqarorlikni ifodalaydi. Bu yerda tabiat bilan uyg'un rivojlanish, resurslardan oqilona foydalanish va atrof-muhitni muhofaza qilish g'oyalari aks ettirilgan.

Rasmning bir qismida joylashgan quyosh panellari qayta tiklanuvchi energiya manbalarini ifodalaydi. Mazkur element yashil iqtisodiyotning asosiy tarkibiy qismlaridan biri bo'lib, energiya samaradorligini oshirish va karbon emissiyalarni kamaytirishga xizmat qiladi.

Elektr avtomobil va zaryadlash stansiyasi tasviri transport sohasining ekologik transformatsiyasini ifodalaydi. Bu orqali an'anaviy yoqilg'idan foydalanishni qisqartirish va ekologik toza transport tizimiga o'tishning ahamiyati yoritilgan.

Rasmda tasvirlangan zamonaviy infratuzilma va binolar iqtisodiy rivojlanishning innovatsion yo'nalishini ifodalaydi. Bu hududiy iqtisodiyotda texnologik modernizatsiya va investitsion jozibadorlikni oshirish muhimligini ko'rsatadi.

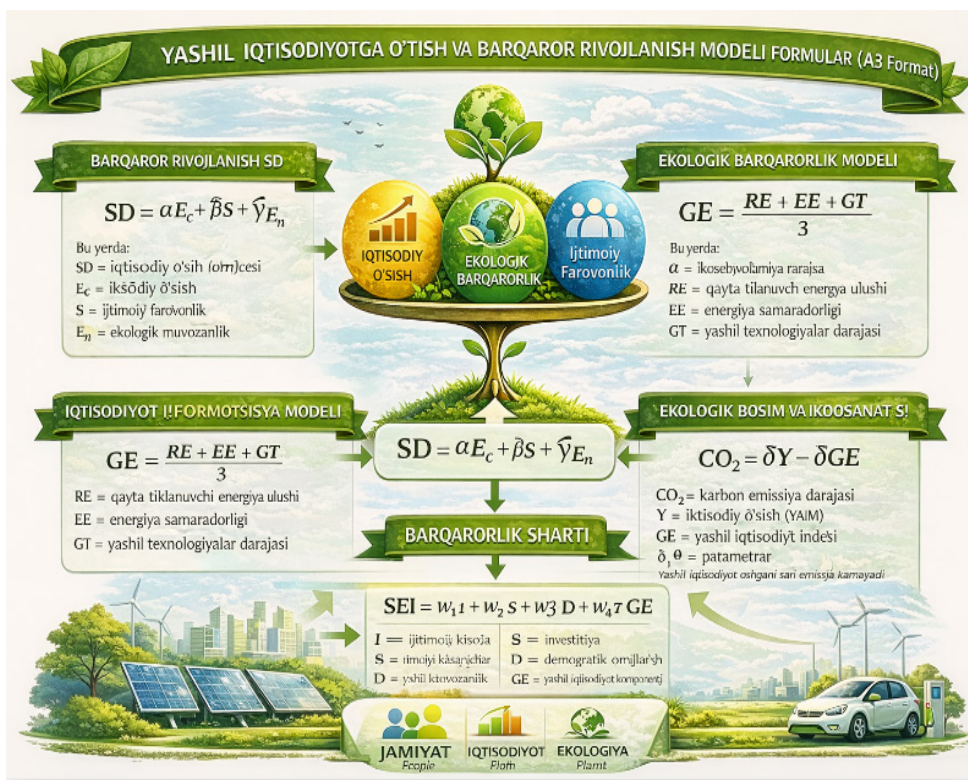
Tabiiy va texnologik elementlarning uyg'un holda tasvirlanishi iqtisodiyot va ekologiya o'rtasidagi muvozanatni anglatadi. Bu esa yashil iqtisodiyot modelining asosiy mohiyati — iqtisodiy o'sishni ekologik muhit bilan uyg'un holda amalga oshirishni ifodalaydi.

Rasmda inson omili bevosita yoki bilvosita aks ettirilgan bo'lib, bu ijtimoiy farovonlik, bandlik va hayot sifatini oshirishni anglatadi. Ushbu jihat jamiyatning barqaror rivojlanishdagi markaziy o'rini ko'rsatadi.

Kompozitsiyada ranglar uyg'unligi (yashil, ko'k va och ranglar) ekologik tozalik, barqarorlik va innovatsion rivojlanishni ifodalaydi. Bu vizual elementlar rasmning konseptual mazmunini yanada kuchaytiradi.

Rasmning umumiy kompozitsiyasi tizimli yondashuv asosida qurilgan bo'lib, unda barcha elementlar o'zaro bog'langan holda yagona mexanizm sifatida uyg'unlashgan. Bu esa barqaror rivojlanishning kompleks xarakterini ifodalaydi.

Mazkur rasm yashil iqtisodiyotga o'tish orqali hududlarda iqtisodiy o'sish, ekologik muvozanat va ijtimoiy farovonlikni uyg'unlashtirish mumkinligini ko'rsatuvchi konseptual model hisoblanadi. U uzoq muddatli istiqbolda iqtisodiyotning raqobatbardoshligi va barqarorligini ta'minlashga xizmat qiluvchi muhim nazariy-amaliy asosni ifodalaydi (2-rasm).

2-rasm. “Yashil iqtisodiyotga o'tish va barqaror rivojlanish modelining ekonometrik formulalar asosidagi konseptual sxemasi”

2-rasm yashil iqtisodiyotga o'tish jarayonini barqaror rivojlanish modeli bilan integratsiyalashgan holda ifodalovchi ilmiy-konseptual sxema bo'lib, unda iqtisodiy o'sish, ekologik barqarorlik va ijtimoiy farovonlik o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik matematik formulalar asosida yoritilgan. Rasm tizimli yondashuv asosida ishlab chiqilgan bo'lib, hududiy rivojlanishning kompleks modelini aks ettiradi.

Rasmning yuqori qismida joylashgan sarlavha yashil iqtisodiyotga o'tish va barqaror rivojlanishning o'zaro bog'liqligini ifodalaydi. Bu modelning nazariy asosini hamda ilmiy yo'nalishini aniq belgilab beradi.

Rasm markazida joylashgan uchta asosiy komponent — iqtisodiy o'sish, ekologik barqarorlik va ijtimoiy farovonlik — barqaror rivojlanishning asosiy ustunlari sifatida ifodalangan. Ularning o'zaro muvozanati barqaror rivojlanishni ta'minlashning muhim sharti hisoblanadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tahlil qilingan rasm va uning konseptual mazmuni shuni ko'rsatadiki, yashil iqtisodiyotga o'tish hududlarda barqaror rivojlanishni ta'minlashning muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Modelda iqtisodiy o'sish, ekologik barqarorlik va ijtimoiy farovonlik o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik aniq ifodalangan bo'lib, ularning muvozanati barqaror rivojlanishning asosiy sharti ekanligi asoslab berilgan. Ayniqsa, qayta tiklanuvchi energiya manbalari, ekologik toza transport tizimi, resurslardan oqilona foydalanish hamda innovatsion infratuzilma kabi omillar ushbu modelning amaliy asosini tashkil etadi. Shuningdek, tizimli yondashuv asosida shakllantirilgan ushbu model iqtisodiy jarayonlarni ekologik va ijtimoiy omillar bilan uyg'un holda integratsiyalash zarurligini ko'rsatadi.

Mazkur xulosalardan kelib chiqib, hududiy rivojlanish siyosatida yashil iqtisodiyot tamoyillarini keng joriy etish, qayta tiklanuvchi energiya manbalarini rivojlantirish va energiya samaradorligini oshirishga qaratilgan chora-tadbirlarni izchil kuchaytirish maqsadga muvofiqdir. Shu bilan birga, ekologik toza transport tizimini rivojlantirish, chiqindilarni samarali boshqarish va resurslardan foydalanish samaradorligini oshirish orqali ekologik yuklamani kamaytirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Ijtimoiy yo'nalishda esa bandlikni oshirish, inson kapitalini rivojlantirish va yashil iqtisodiyot talablariga mos kadrlar tayyorlash ustuvor vazifalardan biri hisoblanadi. Bundan tashqari, hududiy boshqaruvda ekonometrik modellar va raqamli texnologiyalar asosida qaror qabul qilish tizimini joriy etish, barqaror rivojlanish indikatorlari asosida muntazam monitoring olib borish hamda investitsion muhitni yanada yaxshilash orqali yashil iqtisodiyotga o'tish jarayonini jadallashtirish tavsiya etiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Intergovernmental Panel on Climate Change. *Climate Change Reports*. – Geneva: IPCC, 2022.
2. International Institute for Applied Systems Analysis. *Shared Socioeconomic Pathways (SSP) Database*. – IIASA, 2020.
3. Paul Raskin. *Global Scenario Group Report*. – Boston, 2002.
4. Organisation for Economic Co-operation and Development. *Green Growth and Just Transition*. – Paris: OECD, 2018.
5. Government of Kazakhstan. *Kazakhstan Green Economy Concept*. – Astana, 2013.
6. Organisation for Economic Co-operation and Development. *EECCA Green Growth Studies*. – OECD, 2016.
7. Faxriyev, D. *O'zbekistonda yashil iqtisodiyot strategiyasi*. – Toshkent, 2021.
8. Mirzayev, B. A. *Yashil iqtisodiyotga o'tish mexanizmlari*. – Toshkent, 2020.
9. Shamiradova, S. *Yashil iqtisodiyot rivojlanish bosqichlari*. – Toshkent, 2022.
10. Mamatova, F. *Ekologik siyosat va yashil rivojlanish*. – Toshkent, 2021.

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 2

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100